

Duitsland en Europa:

Versterking van Europese instanties

EMS en het pragmatisme van Schmidt: 1974-1982

Toen Schmidt nog minister van Economische Zaken was onder Brandt had hij zich al uitgesproken voor een directe verkiezing van het Europees Parlement. Tot 1979 werden de leden van het parlement uit de nationale volksvertegenwoordigingen gekozen. Volgens Schmidt moest het parlement in alle Europese besluitvormingsprocessen een stem krijgen om zo het democratisch gehalte van de Europese politiek te verbeteren.

Tijdens een top in Parijs in 1974 werd besloten tot de invoering van een direct gekozen volksvertegenwoordiging. Na het mislukken van de EMU was dit een eerste stap om de stagnatie in de Europese samenwerking te overwinnen. De lidstaten waren het oneens over de verdeling van het aantal zetels. De Duitse regering stelde een compromis voor waarin de grote landen allemaal op evenveel zetels konden rekenen. Dat betekende dat de Bondsrepubliek, als grootste lidstaat, ondervertegenwoordigd was. Voor Schmidt was de directe verkiezing van het parlement echter een succes. Het betekende een versterking van de Europese instanties die in gezamenlijkheid besluiten konden nemen, een ontwikkeling die past in de pro-Europese buitenlandse politiek van West-Duitsland.

Tegelijkertijd met de directe verkiezing van het parlement kreeg de Europese Raad in 1974 een officiële status, een wens van de Franse president Giscard d'Estaing. De Europese raad is een intergouvernementeel orgaan van regeringsleiders. De regelmatige ontmoetingen van de Europese regeringsleiders werden daarmee omgevormd tot een officiële Europese instantie. Hoewel Duitsland liever de instanties op Europees niveau versterkte door soevereiniteit over te dragen kwam dit nieuwe orgaan kanselier Schmidt niet slecht uit. De Europese Raad stelde de regeringsleiders in staat om in tijden van crisis snel in te grijpen. De besluitvaardigheid in Europa werd door de nieuwe Europese Raad vergroot.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/355/versterking-van-europese-instanties>